

بنفشه بورنابی؛ «نهمین جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس» روز پنجشنبه، پنجم اسفند امسال با حضور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس سازمان نظام‌پزشکی کشور و جمعی از پیش‌کسوتان و پژوهشگران عرصه چشم‌پزشکی برگزار شد. دکتر «سیدحسن قاضی‌زاده‌هاشمی» پس از دریافت چهار افتخار از جشنواره‌های پیشین شمس، شامل آموزگار برتر، دانشمند برتر، نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی در سال‌های گذشته، بالاترین افتخار جشنواره شمس امسال را با عنوان «طبيب دیدگان» به‌همراه نشان شمس» دریافت کرد. این نشان برای نخستین‌بار در کشور از طرف جشنواره شمس به وزیر بهداشت و درمان اعطا شد. هم‌زمان لوح تجلیل به امضای پروفوسر یلدا (از چهره‌های ماندگار رشته پزشکی) به نمایندگی از طرف پروفوسور «محمدقلی شمس» و امضای دکتر «زالی»، رئیس سازمان نظام‌پزشکی و دکتر محمود جباروند، دبیرکل انجمن چشم‌پزشکی، نیز تقدیم وی شد. در این جشنواره، افتخارات دیگری مانند ادیب چشم‌پزشکان، نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی (نشان خدادوست)، خدمت و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی، آموزگار برتر (نشان سجادی) و چشم‌پزشک پارسی به پژوهشگران و محققان این رشته اعطا شد. به همین مناسبت با دکتر «سیدفرزاد محمدی»، مدیر این جشنواره، گفت‌وگو کردیم که خلاصه‌ای از آن در ادامه می‌آید.

✎ جناب دکتر، با اعطای نشان نشان دیدگان شروع می‌کنیم. نشان طبیب دیدگان به یاد یکصدمین سالگرد تولد پروفوسور فقید، «محمدقلی شمس» در جشنواره هفتم به شکل تمبر یادبود رونمایی شد. چه عواملی باعث شد که ایشان نامزد دریافت این عنوان شوند؟ آیا ایشان رقیبی هم داشتند؟
براساس چارچوب‌ها و قوانین این جشنواره، هر فردی که در سال‌های قبلی جشنواره موفق به دریافت حداقل دو نشان شود، نامزد دریافت نشان شمس می‌شود. دکتر «هاشمی» موفق به دریافت سه نشان و یک افتخار از جشنواره‌های پیشین شمس، شامل آموزگار برتر، دانشمند برتر، نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی و خدمت و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی شده بود. در مورد قسمت دوم پرسش شما هم باید بگویم بله، یک چشم‌پزشک دیگر هم برای اعطای این نشان نامزد شده بود که بر اساس نظر هیئت داوران، دکتر هاشمی به‌عنوان نامزد نهایی معرفی شد.

✎ وجهه سیاسی دکتر «هاشمی» و اینکه وزیر بهداشت و درمان هستند، تا چه اندازه در انتخاب ایشان برای کسب جایزه طبیب دیدگان مؤثر بود؟

در محافل علمی، دکتر «حسن هاشمی»، مستقل از وجهه سیاسی‌شان به‌عنوان یک چشم‌پزشک توانمند شناخته‌شده هستند. کسب چهار نشان از این جشنواره در سال‌های قبل، همان‌طور که ذکر شد، از دلایل انتخاب وی بود. به‌عبارتی این انتخاب مستقل از وجهه سیاسی ایشان صورت گرفت.

✎ چه سلاک و معیارهایی در سال‌های قبل باعث انتخاب وی به‌عنوان آموزگار برتر، دانشمند برتر، نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی و خدمت و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی شده بود که سرانجام منجر به دریافت نشان طبیب دیدگان شد؟

تحول در روش‌های جراحی چشم و سرپرستی در اجرای طرح‌های بزرگ کشوری در حوزه چشم‌پزشکی و نیز خدمت در مناطق محروم از عمده دلایل انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اعطای نشان طبیب دیدگان بود. دکتر «هاشمی» به تمام معنا یک هدایت‌کننده پژوهشی در کشور است. برای مثال با گذشت حدود ۱۰ سال از انجام مطالعه جمعیتی چشم‌پزشکی تهران به سرپرستی دکتر «هاشمی»، هنوز از نتایج این تحقیقات به‌عنوان یک مرجع معتبر علمی در کشور بهره گرفته می‌شود و کوهورت (مطالعه آینده‌نگر) چشم‌پزشکی شاهرود در ایران یکی از بهترین کوهورت‌های چشم در جهان به‌شمار می‌رود.

✎ یکی از جوایز دکتر «هاشمی» در سال‌های قبل، جایزه نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی بود. چه ویژگی‌های دکتر «هاشمی» موجب اعطای این جایزه به وی شد؟

دکتر «هاشمی» از ویژگی‌های اخلاقی منحصربه‌فردی برخوردار است؛ برای مثال تعاملات انسانی مثبت با بیماران، حسن اعتماد، رضایت و آرامش را در آنها به وجود می‌آورد. از موارد دیگر نیز می‌توان به راه‌اندازی بیمارستان‌های سیار در ۱۵ نقطه از مناطق محروم کشور در بیش از ۱۰ سال اشاره کرد. در این سمدت، جمعیت زیادی از هم‌وطنان برای بهره‌گیری از خدمات درمان‌های عیوب انکساری چشم، به این مراکز مراجعه کردند و رایگان درمان شدند. تجویز عینک رایگان برای کودکان و جراحی رایگان آب‌مروارید در این مناطق، علاوه بر کمک به هم‌وطنان، در ارتقای شاخص‌های سلامت کشور نیز مؤثر بوده است. همچنین به همت وی و با اجرای طرح بنیاد نورآوران، امکان ارائه خدمات ارزنده درمانی در حوزه‌های چشم‌پزشکی و دندان‌پزشکی در این مناطق میسر شده است. ایشان به‌عنوان یک چشم‌پزشک اجتماعی شهرت دارند، ازاین‌رو نشان «پروفوسور خدادوست» با عنوان «نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی» در پنجمین جشنواره شمس به وی اعطا شد.

✎ دکتر «هاشمی» در جشنواره سوم شمس (۶ سال قبل) موفق به دریافت «جایزه پروفوسور پیمان» با عنوان «دانشمند برتر» شد. این انتخاب‌شدن براساس چه ملاک‌هایی صورت گرفت؟

این موضوع دقیقاً به نقش کلیدی دکتر «هاشمی» در توسعه و به‌کارگیری روش‌های نوین جراحی چشم در کشور ارتباط داشت. به‌عنوان مثال جراحی مدرن آب‌مروارید در دهه گذشته به وسیله دکتر «هاشمی» از بیمارستان فارابی

اهداف و شیوه‌های اهدای افتخارات چشم‌پزشکی «نهمین جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس» در گفت‌وگو با «سیدفرزاد محمدی»

تقدیر از جراحان پیشرو کشور در حوزه انتقال دانش و فناوری

حمایل سیمرغ بر شاهانه‌های وزیر بهداشت به پاس قدر دانی از چند دهه فعالیت علمی و درمانی

و مراکز غیردولتی آغاز شده بود و بعدها در سراسر کشور عمومیت یافت. اغراق نیست اگر وی را از جراحان پیشرو در کشور در حوزه انتقال دانش و فناوری بدانیم؛ زیرا وی از جراحان مسلط به روش‌های درمانی نوین و بیشتر در به‌کارگیری روش‌های جدید درمانی و پایه‌گذار و مروج روش‌های نوین جراحی است، ازجمله به‌کارگیری جدیدترین روش‌ها در جراحی «سیگمان قدامی» (نوعی جراحی در بخش قریبه) و عامل توسعه این روش در کشور بوده است. تحول در امتحانات رزیدنتی از اقدامات مفید و اثرگذار دکتر «هاشمی» به شمار می‌رود که با تبدیل امتحانات رزیدنتی به کنکور، بسیاری از دانشجویان پزشکی از سردرگمی رهایی یافتند.

✎ دکتر «هاشمی» پیش از وزارت تجربه‌های موفقی در حوزه مدیریت بخش غیردولتی هم داشت. به نظر جناب‌عالی، آیا مسئولیت‌های اجرایی در روند فعالیت‌های علمی و پژوهشی ایشان خللی ایجاد نکرده است؟
به نظر من او هر دو وجهه علمی-پژوهشی و کارآفرینی را به‌درستی هدایت می‌کند. بیمارستان چشم‌پزشکی تحت مدیریت وی نشریه‌ای علمی-تخصصی به نام «فوکال پوینت نور» را منتشر می‌کند که حاوی بهترین و متنوع‌ترین مطالب علمی است و چشم‌پزشکان آن را مطالعه و پیگیری می‌کنند. این نشریه که جزء بهترین نشریات در حوزه چشم‌پزشکی در کشور به‌شمار می‌رود، از نظر غنا و محتوای علمی، طرح‌های پژوهشی و اجرا، نشریات بخش غیردولتی را به چالش می‌کشد. در کنار این فعالیت‌ها این بیمارستان غیردولتی چشم‌پزشکی به مدیریت دکتر «هاشمی» علاوه بر فعالیت‌های علمی-پژوهشی در کنار کمک به اشتغال‌زایی چشم‌پزشکان و جرف وابسته در زمینه توریسم درمانی هم جایگاه ایران را در منطقه در حوزه جراحی‌های چشم‌پزشکی ارتقا داده است؛ تاجایی‌که دکتر «هاشمی» برای این موفقیت، توانستند عنوان کارآفرین ممتاز سلامت را از آن خود کنند.

✎ نشان طبیب دیدگان به صورت یک حمایل با نقشی از یک سیمرغ بر شاهانه‌های وزیر قرار گرفت. دلیل انتخاب حمایل و سیمرغ به عنوان نشان طبیب دیدگان چه بود؟

در عکس‌های تاریخی به‌جامانده از پروفوسور فقید، «محمدقلی شمس»، شاهدیم که در مجامع بین‌المللی تقدیر از ایشان به صورت پوشاندن حمایل بر اندام وی صورت می‌گرفت و حمایل سیمرغ الهام‌گرفته از آن است. سیمرغ هم نماد رشته پزشکی است؛ تاجایی‌که حتی سازمان نظام‌پزشکی کشور هم نشان خود را از مار که در قدیم نماد رشته پزشکی بوده، به سیمرغ تغییر داده است. سیمرغ نام یک پرنک ایران باستان مربوط به دوره پیشدادیان و فریودن است که با سیمرغ نمادین عطار تفاوت دارد؛ اما تجسم ظاهری این سیمرغ همان شکل سیمرغ عطار است.

✎ ظاهراً به نشان شمس، «سه شمس» هم گفته می‌شود. کمی هم درباره آن توضیح دهید. دلایل این نام‌گذاری چیست؟
طراحی نشان سه شمس به پاس خدمات ارزنده پروفوسور «محمدقلی شمس»، پدر علم نوین چشم‌پزشکی کشور صورت گرفته و تا پیش از این به کسی اعطا نشده بود. این نشان به صورت یک منشور سه‌بعدی طراحی شده، مزین به تصویر سه نسل از خاندان شمس است؛ «لسان‌الحکما» پدر پروفوسور فقید «محمدقلی شمس»، پروفوسور «محمدقلی شمس»، پدر علم نوین چشم‌پزشکی کشور و مؤسس بیمارستان فارابی و پروفوسور «هرمز شمس»، فرزند ایشان.

✎ در نهمین جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس، جایزه ابتکار عمل ممتاز دانش‌بنیان و کارآفرینی به دکتر «محمود جباروند» به‌عنوان یک محقق و شرکت ابراز طب‌پویا به‌عنوان یک مجموعه حقوقی در بخش کارآفرینی و ابتکار عمل ممتاز برگویید. حقیقی و یک مجموعه حقوقی در بخش کارآفرینی و ابتکار عمل ممتاز صورت
با توجه به شعار امسال که «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل» نام‌گذاری شده است، در فراخوان امسال جشنواره شمس، توجه ویژه‌ای به موضوع فعالیت‌های دانش‌بنیان شد و امسال از یک بخش حقیقی و یک شخصیت حقوقی تقدیر شد. جایزه ابتکار عمل ممتاز دانش‌بنیان برای «طراحی و ساخت پروتزهای کاشتنی داخل قریه برای درمان نسبی قوز قریه و آستیگماتیسم‌های نامنظم» همان‌طور که اشاره کردید، به دکتر «محمود جباروند» اعطا شد. تحقیقات وی براساس شواهد بالینی بود و مقالاتی نیز در زمینه دستاوردهای پژوهشی وی در نشریات داخلی و خارجی به چاپ رسیده است. جایزه کارآفرینی به شرکت ابراز طب پویا در زمینه تولید لنزهای داخل چشمی با کاربرد در جراحی آب‌مروارید اهدا شد. تولید لنزهای داخل چشمی در درمان آب‌مروارید از سوی این شرکت دانش‌بنیان ایرانی، به روش انتقال فناوری و مهندسی معکوس انجام شد.

علم

جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس با هدف تجلیل و تشویق دانشمندان و محققان، معرفی پروژه‌های برتر علمی- پژوهشی، انگیزش‌آفرینی برای شکل‌گیری و هدایت پژوهش‌های جدید و هدایت آنها به سوی اولویت‌های ملی و مرزهای دانش و تشویق پژوهش‌های دانشجویی و تالیفات در عرصه چشم‌پزشکی و علوم بینایی ۹ سال گذشته برگزار شده است. اصولاً برگزارکنندگان جشنواره‌های چشم‌پزشکی شمس با توجه به خاستگاه تخصصی شان و اینکه باید تمام جوانب رشته چشم‌پزشکی را مورد توجه قرار دهند، همواره سعی کرده‌اند هر سال بخش‌های ویژه‌ای را که تاکنون به آن توجه نشده به جشنواره بیفزایند. نگاه دست‌اندرکاران این جشنواره در سال‌های اول، صرفاً علمی بوده که جویایزی به مقالات، کتب و پژوهشگران برتر اعطا می‌شده است. پس از مدتی، نشان‌های دیگری مثل نشان دکتر «خدادوست» (نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی) و دکتر «سجادی» (آموزگار برتر) و نشان «پیمان» (دانشمند برتر) به بخش‌های این جشنواره نیز افزوده شد. نشان «طبيب‌دیدگان» به‌عنوان بالاترین نشان جشنواره شمس نیز امسال برای نخستین‌بار به وزیر محترم بهداشت و درمان اعطا شد. درواقع براساس مصادیق موجود در جامعه چشم‌پزشکی هرساله بخش‌های جدیدی به این جشنواره افزوده شده، جوایز و نشان‌هایی به برگزیدگان اعطا می‌شود. برای نمونه با توجه به نقش آفرینی چشم‌پزشکان زن در سال‌های اخیر در عرصه چشم‌پزشکی کشور، بخشی به «بانوی چشم‌پزشکی»، اختصاص یافته است. به مرور زمان، توجه به مسائل جانبی جشنواره از جمله «پژوهشگران جوان» و «چشم‌پزشک پارسی» به این جشنواره اضافه شد. معرفی چشم‌پزشک پارسی با رویکرد توجه به نخبگان چشم‌پزشکی در خارج از کشور و نقش فعالی که آنان در عرصه جهانی چشم‌پزشکی ایفا می‌کردند، انتخاب شد. این نشان به چشم‌پزشکی اعطا می‌شود که سفیر و نماینده شایسته‌ای از ایران در عرصه بین‌الملل باشد. امسال نشان چشم‌پزشک پارسی به دکتر «فرهاد حافظی» استاد و رئیس بخش چشم‌پزشکی دانشگاه زنو سوئیس اعطا شد. از دیگر محورهایی که در سال‌های اخیر مسئولان جشنواره به آن توجه ویژه‌ای نشان دادند، توجه به مسائل فرهنگی و اجتماعی جامعه پزشکی کشور است. به‌همین‌دلیل تصمیم گرفته شد جایزه ویژه‌ای را با عنوان «ادیب چشم‌پزشکان» به این جشنواره بیفزایند. نشان «ادیب چشم‌پزشکان» امسال به دکتر «سیدمسیح هاشمی»، استاد دانشگاه علوم پزشکی ایران اعطا شد. وی نویسنده سه عنوان کتاب، مؤسس و سردبیر نشریه چشمخانه برای ۱۵ سال و نیز نگارنده بیش از ۸۰ یادداشت و طنز اجتماعی و حرفه‌ای است که ماه‌ها پبلش را با نام مستعار «خروس بی‌محل» منتشر می‌کرد. ایشان از قدیمی‌الایام در باب مسائل علمی، اجتماعی و نیز مسائل صنفی و حقوقی مبتلا به جامعه چشم‌پزشکی در ارتباط با وزارت بهداشت و درمان و انجمن چشم‌پزشکی می‌نوشتند. اکثر کتاب‌های تألیفی دکتر «مسیح هاشمی» در حوزه فرهنگی بوده است. نگاه جامع و جامعه‌نگر به مسائل جامعه و چشم‌پزشکی نگاه فرهنگی و اجتماعی وی را نشان می‌دهد. از آنجمن چشم‌پزشکی می‌نوشتند. اکثر کتاب‌های تألیفی دکتر «مسیح هاشمی» در حوزه فرهنگی بوده است. نگاه جامع چشم‌پزشکی را رعایت می‌کنند.

✎ آیا تصمیم به دعوت از فرزندخوانده پروفوسور «رگنر» در دو سال گذشته با هدف همکاری علمی میان ایران و اروپا در زمینه اعزام دانشجویان صورت گرفته بود؟
خیر، چنین نیتی نداشته‌یم و این اقدام کاملاً با ابتکارعمل خود ایشان انجام شد. دو سال قبل از وی دعوت کردیم و تمام هزینه‌های این سفر از سوی دبیرخانه جشنواره شمس به‌عنوان میزبان پرداخت شد. وی پس از جشنواره در ضیافتی پیشتهاد خود را مبنی‌بر اعطای گرت سالانه به یک دانشجوی چشم‌پزشکی به مدت پنج سال در قالب دوره‌های تکمیلی سه‌ماهه مطرح کردند. این امر بیانگر آن است که به‌مجموع علمی ما تا چه اندازه از ظرفیت بالایی برای فعالیت‌های علمی- فرهنگی در سطح بین‌المللی برخوردارند.

✎ به غیر از هیئت داوران جشنواره، برای معرفی فرد حائز شرایط برای دریافت گرت، اعطاکندگان گرت چه نقش دیگری به‌جز اعطای این بورسیه برعهده دارند؟

بیمارستان فارابی برگزارکننده فراخوان و پیشنهادکننده نهایی این گرت است. شخصیت حقیقی گرت که مسئولیت اعطای آن را برعهده دارد، بازمانده پروفوسور «رگنر» و دبیرکل انجمن چشم‌پزشکی آلمان به نمایندگی از طرف این بازمانده اعطاکنده آن است.

همچنین تولید کاشتنی‌های داخل قرنیه‌ای، مبتنی بر تحقیق و توسعه داخلی و دانش‌بنیان صورت گرفته است. دکتر «سجادی» (آموزگار برتر) و دکتر «پیمان» (دانشمند برتر) به بخش‌های این جشنواره نیز افزوده شد. همواره سعی کرده‌اند هر سال بخش‌های ویژه‌ای را که تاکنون به آن توجه نشده به جشنواره بیفزایند. نگاه دست‌اندرکاران این جشنواره در سال‌های اول، صرفاً علمی بوده که جویایزی به مقالات، کتب و پژوهشگران برتر اعطا می‌شده است. پس از مدتی، نشان‌های دیگری مثل نشان دکتر «خدادوست» (نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی) و دکتر «سجادی» (آموزگار برتر) و نشان «پیمان» (دانشمند برتر) به بخش‌های این جشنواره نیز افزوده شد. همواره سعی کرده‌اند هر سال بخش‌های ویژه‌ای را که تاکنون به آن توجه نشده به جشنواره بیفزایند. نگاه دست‌اندرکاران این جشنواره در سال‌های اول، صرفاً علمی بوده که جویایزی به مقالات، کتب و پژوهشگران برتر اعطا می‌شده است. پس از مدتی، نشان‌های دیگری مثل نشان دکتر «خدادوست» (نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی) و دکتر «سجادی» (آموزگار برتر) و نشان «پیمان» (دانشمند برتر) به بخش‌های این جشنواره نیز افزوده شد. همواره سعی کرده‌اند هر سال بخش‌های ویژه‌ای را که تاکنون به آن توجه نشده به جشنواره بیفزایند. نگاه دست‌اندرکاران این جشنواره در سال‌های اول، صرفاً علمی بوده که جویایزی به مقالات، کتب و پژوهشگران برتر اعطا می‌شده است.

✎ نایب‌رئیس جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس

نگاه نو

درخشش نخبگان چشم‌پزشکی در خارج از پایتخت
نگاه فارابی به چشم‌پزشکی نگاهی ملی است

محمود جباروند*

با وجود زیادبودن تعداد نخبگان در کشور، عمدتاً این افراد شناخته‌شده نیستند. این مسئله درباره نخبگانی که خارج از پایتخت هستند، بیشتر صادق است، زیرا نخبگانی که در تهران هستند به دلیل دسترسی رسانه‌ها به آنان کمتر گمنام می‌مانند، اما متأسفانه نخبگان زیادی را در حوزه‌های مختلف به‌ویژه چشم‌پزشکی در کشور داریم که با وجود دارابودن استعداد و خلاقیت در جامعه کمتر شناخته‌شده‌اند. یکی از مهم‌ترین اهداف جشنواره‌های چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس، شناسایی و معرفی این نخبگان در هر نقطه از کشور است. محققانی که در رشته‌های علوم پایه و بالینی به فعالیت مشغول بوده و گام‌های مؤثری در راه ارتقای علوم برداشته‌اند. افرادی که به دلیل فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی، نوآوری و ابتکار به‌حق شایسته تقدیر و تشکر هستند و معرفی آنان می‌تواند در جامعه الگویی برای همه چشم‌پزشکان به‌ویژه چشم‌پزشکان نسل جوان شود. هرچند آموزش، پژوهش و درمان چشم‌پزشکی در کشور در بیمارستان فارابی پایه‌گذاری شده تا جایی که بیشتر مراکز چشم‌پزشکی کشور مدیون وجود استادانی مانند پروفوسور «محمدقلی شمس» هستند که در این بیمارستان به فعالیت مشغول بوده و شمار زیادی از متخصصان امروزی حاصل تربیت ایشان هستند، دراین‌حال نگاه فارابی به حوزه چشم‌پزشکی نگاهی فرافارابی و ملی بوده که رسالت آن خدمت در تمام مناطق محروم کشور است. ازهمین‌روی برگزاری جشنواره‌های ادواری چشم‌پزشکی شمس از سوی بیمارستان فارابی اقدامی در جهت معرفی این چهره‌هاست. در نهمین جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس که پنجم اسفندماه جاری برگزار شد ۵۱ نفر در ۱۳ دسته شرکت کرده بودند که داوران، برگزیدگان را براساس معیارهای این جشنواره انتخاب و معرفی کردند. با وجود آنکه برگزیدگان جشنواره همگی از نخبگان این میروموب هستند که با سال‌ها فعالیت و تلاش علمی توانسته‌اند به مدارج علمی و پژوهشی درخوری نائل آیند، اما در این نوشتار قصد دارم درباره اعطای دو نشان «نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی» و «خدمت و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی» بنویسم.

نشان خدادوست

از سه سال پیش، نشان نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی با نام «نشان خدادوست» به پاس تجلیل از مقام پروفوسور «علی‌اصغر خدادوست»، جراح شهیر ایرانی قریه، به بخش فریافتی جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس افزوده شده است. پروفوسور «خدادوست» از چهره‌های برجسته چشم‌پزشکی در کشور هستند که در کنار طبابت به تدریس این رشته نیز می‌پرداختند. وی که از صاحب‌نظران رشته پیوند قریه بوده و بر تکنیک‌های جراحی قریه نیز تسلط کافی دارند، در کنار فعالیت‌های درمانی علمی در زمینه کمک به درمان نابینایان و بینایی دوباره‌بخشیدن به افراد نیازمند پیوند قریه، نقش مؤثری ایفا کرده‌اند. به دلیل سابقه فعالیت‌های انسان‌دوستانه پروفوسور «خدادوست» در شیراز، نشان نوع‌دوستی و پیشگیری از نابینایی از سال ۱۳۹۲ با نام «نشان خدادوست» در جشنواره‌های چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس به چشم‌پزشکان اعطا می‌شود. هرچند تعداد نامزدها در این حوزه سه‌ماهه نسبتاً زیاد است، اما ملاک اعطای «نشان خدادوست»، علاوه بر همه‌از رتبه‌های علمی، حضور و طبابت در مناطق کم‌برخوردار از امکانات درمانی، حسن شهرت و حسن اخلاق است که امسال نیز این جایزه به دکتر «اسماعیل ذبیحی»، متخصص چشم‌پزشکی از دانشگاه علوم پزشکی دزفول، تعلق گرفت. دکتر «اسماعیل ذبیحی» در سال ۱۳۶۴ با وجود احراز رتبه ممتاز در امتحانات ورود و با اینکه به‌عنوان هیئت علمی پذیرفته می‌شدند، ترجیح دادند در شهر زادگاه خود دزفول در شرایط جنگ به خدمت چشم‌پزشکی مشغول شوند. در آن زمان بیمارستان خصوصی در دزفول وجود نداشت و ایشان اعمال جراحی کاتاراکت (آب‌مروارید) و گلوکوم (آب‌سياه) را در مطب شخصی خود انجام می‌دادند. حتی در مواقعی که وی نیاز به میکروسکوپ جراحی داشتند و امکان تهیه آن وجود نداشت به صورت خلاقانه یک میکروسکوپ جراحی را به کار گرفته و سال‌ها در مطب و در یک اتاق استریل به انجام اعمال جراحی چشم مبادرت می‌کردند. سختی شرایط جنگ با تمام محدودیت‌ها، لحنه‌ای ایشان را از خدمت به هم‌وطنان دلسرد نکرده تا جایی که توانستند به نیازهای درمانی همشهریان خود پاسخ دهند.

نشان خدمت و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی

مدیریت و ارتقای حرفه‌ای چشم‌پزشکی و علوم بینایی، دبیرکلی مجامع علمی و حرفه‌ای، نمایندگی چشم‌پزشکی در جامعه عمومی پزشکان و کمیسیون‌های صنفی، دبیری همایش‌های علمی، سردبیری مجلات، مسئولیت‌های اجتماعی، رهبری و هدایت نهاده‌ها و کارآفرینی (اجتماعی)، از جمله ملاک‌های اعطای نشان خدمت و مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای و اجتماعی است که امسال به دکتر «حسن رزمجو» اعطا شد. دکتر «حسن رزمجو» فوق‌تخصص قریه و رتین و استاد دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از دیگر نخبگان کم‌نظیر چشم‌پزشکی در کشور هستند که در راه‌اندازی رشته چشم‌پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نقش مؤثری بر عهده داشتند. وی در زمانی که رشته‌های فوق‌تخصصی در کشور رواج چندانی نداشت با کسب تخصص در رشته قریه و شبکیه در زمینه مداوای بیماران در استان خراسان به فعالیت مشغول بودند. علاوه بر این، وی در رشته استراییسم و مجاری اشکی نیز تسلط کافی داشته و فعالانه در بخش دولتی در جهت رفع نیازهای مردم می‌کوشیدند. همچنین ایشان سابقاً اعمال جراحی ۲۰ ساعته مداوم در شبانه‌روز را به صورت سال‌های طولانی در سوابق خود به ثبت رسانده است. وی با گذشت سال‌ها هنوز هم مانند دوران جوانی عاشقانه در جهت خدمت به مردم به طبابت مشغول است. دکتر «رزمجو» همچنین سابقه سال‌ها ریاست دانشگاه و دانشکده پزشکی علوم پزشکی اصفهان و مدیریت گروه و دبیر بورد تخصصی چشم و عضو دائم فرهنگستان علوم پزشکی کشور را عهده‌دار بوده است. وی هر آنچه را در توان داشته در جهت خدمت به مردم به کار گرفته و اشتغال به این مسئولیت‌های خطیر، هیچ‌گاه خللی در زمینه خدمت‌رسانی به مردم در کار وی ایجاد نکرده است.

✎ دبیر نهمین جشنواره چشم‌پزشکی و علوم بینایی شمس